

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	12 ft.
Félévre	-----	6 "
Negyedévre	-----	3 "
Egy órára	-----	1 "
— Egyes szám ára 4 kr. —		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

A parlamenti szünet.

Nagybecskerek, április 3.

A nagyhét csendjét egyetlen politikai hang sem töri meg az országban. Pedig azt lehetett volna hinni, hogy különösen az ellenzéki képviselő urak azt az elutasíthatatlan szükségét fogják érezni, hogy újév óta elkövetett hőstetteik egész glóriájában bemutatkozzanak a tisztelt választóknak. Hisz valóban nem mindennapi kicsiség, amit az urak véghez vittek. Igaz, előfordult már más parlamentekben is, hogy az ellenzéki pártok nyíltan vagy leplezetten, bevállottan vagy be nem vállottan, obstrukciót üztek, hogy egy nekik nem tetsző, vagy veszedelmesnek látszó törvényt meghiusítsanak. Az eféle dolgok bár kellemetlenek, de hát a parlamenti gyakorlathoz tartoznak, amelylyel annyival inkább meg kell békülnünk, ha, mint nálunk tényleg van, a korlátlan szólásszabadságot többre becstüljük a kormányzó körök kényelménél. De végkép hallatlan az, hogy ellenzéki párt valaha arra vállalkozott volna, hogy a költségvetés tárgyalásakor csináljon obstrukciót, hogy 6 hónap hosszat folytasson teljesen haszontalan beszédet az államháztartás felett, melyet végre mégis csak meg kell szavazni, ha azt nem akarjuk, hogy az állami működés megszűnjék, vagy abszolút kormányzat legyen. Ilyesmi a világon még sehol sem fordult elő s ez eljárás benyomását még fokozza az, hogy az ellenzék a képviselőházat a legvadabb botrányok színhelyévé tette, amelyek csak azért nem veszedelmesek, mert belföldön egy komoly ember sem törődik már az urak tüzelmivel, külföldön pedig tökéletesen ismerik azok tulajdonképeni szándékát, akik nem félnek Magyarországot jó hírét prostituálni.

Nagyon is jól érthető tehát, hogy azok az emberek, akik a magyar képviselőházban tüzet és lángot okádnak, nem érznek kedvet ugyanazt a remeket választóik előtt is megeselekedni, akik sokkal józanabbak és okosabbak, sem hogy ily szemfényvesztések által elbolondítsák magukat.

A legutolsó falusi paraszt is tudja már, hogy a képviselőházban csak komédiáznak és hogy mire való ez a komédia. A nemzeti párt a szélsőbal reakzionárius elemeinek segítségével ki szeretne jutni a zsákutcából, amelyben van, és egyenesen fel a kormánypadokra. És minthogy ez a különféle manőverek által nem sikerült neki, a kormányt és szabadelvű pártot akarja megpuhítani, úgy számítván, hogy végre eleje fogják hozni a békét, melyet gróf Apponyi követelt.

De ez mind nem használ semmit! Az urak mindenek dacára benn fognak maradni a zsákutcában, amelybe berohantak. A bámulatra méltó nyugalom és tántoríthatatlanság, melylyel báró Bánffy az ügyeket vezeti és a képviselőházi műviharokat elvonulni engedi; a hű támogatás és odaadás, melyet a szabadelvű párt mindennap újból tanusít vezére iránt: biztositékot nyújt, hogy a nehézségek, melyeket az ellenzék készít, szerencsésen le lesznek küzdve, az obstrukcionista pedig elvesztik majd megérdemelt jutalmukat künn az országban a nagy leszámolás napján, midőn a választók döntenek a pártok sorsa felett.

Az új választások. A M-g írja: Politikai körökben óriási szenzációt kelt az a megbízható forrásból eredő hír, hogy a jelenlegi ülésnek már rövid idő múlva feloszlását és az általános új képviselőválasztások vagy június végén, vagy július elején fognak országsszerűt megkezdetni.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 13. Páncsova-kubini arm. társulat ülése.
Április 20. Torontálmezei köz. biz. ülés.
Április 21. Rendkívüli megyei közgyűlés.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nő részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuher házban van.

— Nagypénteken. Dicsőség, gyász, diadal: az ellentétes események egymást nyomon követő láncolata ez az egész hét, mely a kereszténység naptárában Nagyhét néven van följegyezve. Nagy ez a hét azon magasztos, nagy azon mélyen megrázó, megdöbbentő eseményeknél fogva, melyeknek középpontja az Ur — a Megváltó Jézus Krisztus. Egy hét keretében együtt annyi fény, annyi borzalmas sötétség, hogy láttára s elgondolására lehetetlen le nem roskadni az emberi szívnek: lehetetlen nem látni isteni nagyságában azt a világ boldogítót, a kinek keresztfájáról az üdvösség áradott sőt közel két ezredév előtt a föld szenvedő népére olyan erővel, hogy ma is éltető forrása ez üdv a szenvedések keresztjét viselő millióknak. Virágvasárnap, ez a tündöklő fenyeasságú nap volt a hajnala ennek a hétnek. Pálma olajágak fűdték be azt a diadalutat, melynek kiinduló pontja a kisdad Bethánia, s mely a próféták szent városának templomáig, diadalittas nép „Hozsánná”-itól zeng végig: Aldott a ki jött az Urnak nevében! Aztán elborul a fény; a Hozsánnák riadója verítéket földüldülő viharává változik. A diadalut a Golgothán vak éjszakába vessz; a melyben megrázóan hangzik fel a megváltói szózat: Elvégeztetett! Mig harmadnapra fölszakadoz az éj gyászelepele; — s fényben, dicsőségben, földet rengető erővel felel vissza a megnyílt sir szája a Golgothának: Föltámadott! Ez a Nagyhét változatos képe. Meghalni szeretetből, szeretni úgy, hogy a halál bor-

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A babaruha.

— Rajz. —

A kis remegő asszonyka még egyszer megcsókolta férjét és erősen a szívére kötötte, hogy astán jól viselje magát szalmaözvegységének ideje alatt.

Kürth István persze a lehető legkomolyabban megígérte és nyomban könybe is lábadtak a szemei, a mi utóvégre nem is olyan különös dolog, mert ha az asszonyka, a kit Kürth István szeret, két egész hétre válik tőle, astán nem is olyan közönséges módon, hanem a nyaka köré fonva puha karjait, harmatos, ibolyakék szemével olyan bánatosan néz rá, mintha legalább is egy álló esztendőre hagyná el, akkor az egy szív és egy lélek elve alapján neki, a férjnek is illik könyvesni. Ilyeténképen Kürth István csupán kifogástalan férfinak mutatta magát, mikor könyezett, mint a ki tudja, mivel tartozik szerető kis feleségének.

Mindkettőjüknek a meghatottsága abban a mértékben fokozódott, amily gyorsasággal közeledett a válás órája s tetőpontjára hágott akkor, mikor az utolsó perczen ezeket mondta az utra kész feleség.

— Látod ezt a ruhácskát, Gizike ruháját ott a fogason? Csak arra gondoldj mindig, akkor nyugodtan távozom.

Kürth István látta a kis baba ruháját s azt is megígérte, hogy mindig arra fog gondolni. S hogy mennyire helyt állott szavának, kiviláglik álmaiból is. Szakadatlanul ruhácskákról álmodott; amerre csak nézett, mindenütt a Gizike ruháit látta; még a sörös palacsokok, boros üvegek, poharak is mind, mind ilyen piczi kis ruhácskáknak táncoltak előtte az asztalon.

Igy tartott ez vagy négy napon át, mikor is némi változás állott be Kürth István álmaiban. Kezdte felejteni a kis ruhás palacsokokat, poharakat s végre annyira megszabadult a rémképektől, hogy a sörös palacsokok is, a boros üvegek is előbbi viseletökben, egészen tisztán varázslódtak szemei elé nemcsak álmaiban, hanem mitűrés tagadás — a valóságban is.

Más szóval — minden félreértés kikerülése végett — Kürth uram kezdte megenni kietlen otthonát s csupa kényyszerűségből vendéglőbe járt. És bizony megesett, hogy olykor tizenegy tizenkét óráig is elüldögélt barátaival a jó bor mellett, azzal a különbséggel, hogy barátjain éjjel felé már bizonyos nyugtalanság vett erőt, Kürth István ellenben bősiesen kitarított akár reggelig s ilyenformán nem esed, ha megirigyelték Kürthnek a szalmaözvegységét.

Egyezzer amint javában borozgatnak s már tizenkettő felé járt az idő, szolgáló lép a terembe s egyenest a Kürthék asztalához tart. Ott megáll egyik ur előtt s így szól:

— Tekintetes ur kérem szépen, a nagy sága kéreti, ha lenne szives elküldeni a kulcsot!

Ez a néhány szó titkos nyelven volt mondva s tulajdonképen annyit jelentett, hogy jó lesz az urnak haza nézni, mert különben...

A tekintetes ur megértette szolgálóját s csak annyit mondott:

— No csak eredi, majd viszem a kulcsot, ugyis készültem már menni.

S el is ment szépen. A kulcs-história megtette a hatást. Valahány férj volt az asztalnál, mind feikelt s távozott; még Kürth István is, pedig ugyancsak maradhatott volna. Hanem egyszeriben essébe jutott a baba-ruha s lelkiismeret-furdalást kezdett érezni. S hogy némileg megnyugtassa magát, otthon

leakasztotta a ruhácskát, összevissza csókolta s erősen megfogadta, hogy holnap, meg holnapután, még azután sem megy a koreszába.

Folyton a fülébe csengett felesége bucsuzó szava:

— Látod azt a ruhácskát, a Gizike ruháját, ott a fogason, csak arra gondoldj mindig, akkor nyugodtan távozom, s így nem csuda, ha megint elővették Kürth urat a régi álmok.

Másnap este újból iszonyu kísértés kerülgette Kürth Istvánt. Háromszor is rátette kezét a kilincsre s mindháromszor visszatartotta a babaruha. Nem, azért sem megy. — És nem is ment; elővette az újságot s belemerült az olvasásba. Hanem alig fejezte be, kocsizörgést hall s a következő pillanatban felesége lép be az ajtón.

Az asszonyka meg akarta lepni férjét s leirhatatlan volt öröme, mikor azt a derék, szeretetreméltó embert újságolvasásba merülve találta.

De azért Kürth István öröme sem volt kisebb. Nem győzött eléggé hálálkodni magában, hogy tegnap a szolgáló kulcsért ment gazdája után a vendéglőbe.

Ha ez nem jön közbe, biztos, hogy ma is ott ülnek együtt s akkor hiszen kereshette volna az asszonyka. Hanem így szét voltak ugrasztva jó időre s örökké lekötöztetette lehet annak a bizonyos barátjának, meg feleségének, mit általában fejezett ki Kürth István, hogy e naptól fogva kiváló melegséggel szorított valék kezét, amit persze azok nem tudtak mire magyarázni. Kürth uram meg azt gondolja, hogy elég, ha ő tudja s máig sem szólt nekik semmit.

A hivatalos melléklet nélkül.

salma, a gyalázat keresztfája se állítson meg e szeretet utján — ennek a Golgothán megvalósult fonséges tényeknek beszélő bizonyosága es a hét.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán tegnap este visszaérkezett Nagybecskerekre.

— Vörös-kereszt. A magyar szent korona országai Vörös-kereszt-egylete Zsombolya vidéki választmányi évi rendes közgyűlését Zsombolyán 1896. évi április hó 12-én d. u. fél 4 órakor a Zsombolyai takarékpénztár helyiségében tartja meg. A közgyűlés tárgyai: 1. Jelentés a vidéki választmány 1895. évi működéséről s a pénztár állapotáról. A számadások megvizsgálása és jóváhagyása, kimutatás a Zsombolya vidéki választmányhoz tartozó fiókegyletek 1895. évi működéséről. 2. Az alapszabályok 22. §-a értelmében kilépő választmányi tagok helyének új betöltése. 3. A folyó évben Budapesten tartandó országos közgyűlésre küldendő képviselők választása. 4. Indítványok.

— A villamos Nagybecskerek. A kétkezdők ajkáról eltűnik a gunyos mosoly, mert „megbízható forrásból” jelentik, hogy holnap szombaton este 1/7 órakor, amikor a hívők elszegnek az Alleluját, először kezd meg munkáját az a gépezet, melynek életképességében a lakosság erősen kezdett kételkedni. Világosabban beszélve: holnap este fogják a várost először villamos fényvel kivilágítani, s ha a próba nem mond csütörtököt (ami szombaton különös jelenség volna) eszentul e magikus fényben sétálhatnak a város szépei. Őszintén kívánjuk: hogy semmi baj ne legyen s hogy annyi balszerencse után virradjon ránk egy szebb jövő villamos hajnala, melyben még a 76%-os pótdát is rózsás színben lássuk. Egyébként konstatajuk, hogy ma a déli órákban a próbavilágítás pompásan sikerült, mit a nép humora úgy magyarázott meg, hogy az új világításnak köszönhetjük, hogy a város nappali fényben uszik.

— Városi tanács választás Karánsebesen. A városi tanács választás Karánsebesen, mint lapunknak írják ma történt a lakosság élénk részvételével. Burdia Szilárd megválasztása polgármesterre határtalan örömet keltett. Választás után fényes díszbeled volt, melyen Jakabffy főispánt részvételért lelkesülten üdvözölték. A főispán öfelségét köszöntötte fel, Burdia polgármester pedig élénk tetszésnyilvánítások mellett báró Bánffy miniszterelnököt, felköszöntőjében a lakosság nevében hűségéről és engedelmeségéről biztositván a kormányt. Este fényes fáklásmenettel rendeztek az új polgármester tisztelésére. Burdia megválasztása Doda Traján ősi fészében hatalmas előrenyomulását jelenti a magyar államzsmének, mert Burdia ama jó románok közül való, a kik nemzetiségüket össze tudják egyeztetni magyar hazafias érzületükkel.

— Áprilisi tél. Ha mostanában az eltűnt Nansen előkerülne és ellátogatna hozzánk; rögton visszavonná azt a kijelentését, hogy ő valahol, tul a Ferencz József földön fedezte föl az éjszakai sarkot; holott az éjszakai sark voltaképen itt van, Európa kellő közepén, Magyarországon. Mivelhogy tavasz hő virulása helyett, olyan kegyetlenül hideg időjárás dühöng erre mifelénk, mintha csak véletlenül, csodás természeti tűnemény folytán, ide causzott volna le az éjszakai sark. Az utcákon hideg szél fúj, az égen annyi felhő borong, mint a pessimista költők kedélyén, s a légben szinte annyi meleg verőfény sem, mint a mennyi szeretet a mi nemzetiségünk szivében a magyar nemzet iránt. Szóval, daczára annak, hogy modern újságírónak már lehetetlen azt leírnia, hogy a kandelóban vigan pattog a tűz; de beöntünk most az időjárás kényszerít arra, hogy a tényt konstatajuk. A sarkon álldogáló ibolyaárús leánykák virágainál sokkal kékebb az orruk áprilisi kegyetlen tréfája folytán; s a gavallérok szürke felöltői és világos keztyűi egyelőre a téli bundának adtak helyet.

— Élő fáklá. Uj-Bessenyőn Lechner Magdolna 18 éves, hülye leány m. hó 21-én kiment a szobából a konyhába, hogy onnan kivigyen valamit. Hosszu távolléte feltűnt nővérének, s mikor utána nézett a hülyének, iszonyu látvány tárult eléje. Az udvaron égő fákláaként futkosott a szerencsétlen leány, mert ruhája lángokban állott. Az elősietett szomszédok segítsége mellett súlyos égési sebeket szenvedett. Beszállították a temesvári kórházba, hol gyógykezelés alá vették. Az idegen környezet azonban a segény leány elme-állapotára oly hatással volt, hogy nem lehetett őt a kórházban tartani és szülői kénytelenek voltak visszahozni Uj-Bessenyőre, hol tegnap iszonyu kínok közt meghalt.

— A cigaretté káros volta. Egy német orvos, dr. Max Breitung a „Deutsche Medicinal-Zeitungban” éles filippikát közölt minap a dohányzás, de leginkább a cigarettázás ellen, saját tapasztalatai alapján. Breitung szerint a cigaretté, ez a magában véve semmi, mérsékeltlen élvezve még nem oly vassélyes, de vassélyessé válik szszal, hogy az emberek visszaélnék vele. A cigarettázók egész nap szakadatlanul szívják ezt a jelentéktelen tekercset, mely azonban nagyon egészségtelenes, ha valaki 30—40-et fogyaszt belőle naponként. A szenvedélyes dohányzókat meg lehet ismerni arról, hogy körmű és ujjai bőre sárgás. A cigarettázás az orosz uri körökben dul féktelenül s Breitung tapasztalatai szerint az orosz cigaretté a legkárosabb. A szenvedélyes cigarettázók szívűködése majdnem kivétel nélkül gyöngö és rendetlen, párosulva álmatlansággal, emésztési zavarokkal. A ki csakis szivarokat s ha teheti valódi havannákat szív, annál e bajok elenyésző csekély mérvben jelentkeznek, mert a szivar füstjét nem szokás a gyomorba lesszinni, nem úgy, mint a cigarettét.

— Utazási ösztöndíj. A pesti magyar kereskedelmi bank 1892-ben 15,000 frtos ösztöndíjat létesített, melynek évi kamatai váltakozva végzett kereskedelmi akadémikusnak, iparosoknak és mezőgazdasági intézetek végzett növendékeinek ítélendők oda tanulmányt czéljára. Az idei ösztöndíjra, mely 675 frtot tesz ki, végzett kereskedelmi akadémikusok pályázhatnak. A föltételek a következők: Pályázhatnak oly ifjak, kik egy hazai kereskedelmi akadémiát jó sikerrel végeztek, a mi a végbizonyítvánnyal kimutatandó. A kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett folyamodványok a folyamodóra illetékes kereskedelmi és iparkamaránál legkésőbb f. é. április 30-ig nyújtandók be. A folyamodványban felsorolandók azon speciális ismeretek, melyek elsajátítása vagy tovább tanulmányozása végett az illető tanulmányutat megtenni szándékozik. Fölemlítendők esetleges szakmunkálatai, nyelvismeretei, tanulmányutja programja és időtartama és a mód, miként véli tapasztalatait itthon értékesíteni. Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett az elsajátítandó speciális ismeretek körében elméleti vagy gyakorlati tanulmányokat máris fölmutathat, előnyben részesül.

— Uj menetrend Torontálvármegyében. A torontáli helyi érdekű vasutak menetrendje május 1-jétől fogva nagyobb változást szenved. A közönség tájékoztatására már most közöljük a teljes menetrendet:

Nagybecskerek és Zsombolya között 3 vonat közlekedik és pedig oda: I. Személyvonat indul Bégapart éjjel 3 órakor, Zsombolyára érkezik reggel 6:43. II. Személyvonat indul Nagybecskerek 10:35, érkezik Zsombolyára 2:20 délután. III. Vegyesvonat ind. Nagybecskerek-Bégapart 5:43 délután, érkezik Zsombolyára 10:10 este. Vissza: I. Személyvonat indul Zsombolya reggel 5:05, érkezik Nagybecskerekre reggel 8:47. II. Személyvonat indul délben 1:20, érkezik Nagybecskerekre délután 5:06. III. Vegyesvonat indul délután 5:49, érkezik Nagybecskerekre éjjel 10:35.

Nagybecskerek—Pancsova. Oda: I. Személyvonat indul délután 5:16, érkezik Pancsovára este 8:06. II. Vegyesvonat indul reg. 8:02, érkezik 11:58. Azonkívül Antalfalva és Pancsova között minden kedden, pénteken és vasárnapon közlekedik egy vegyesvonat, mely Antalfalváról indul 4:39 reggel és oda érkezik 5:30 reggel, Pancsováról pedig vissza indul 3:10 éjjel s érkezik Antalfalvára 4:29 reggel.

Nagybecskerek és Versecs között szintén 3 vonat fog közlekedni és pedig oda: I. Személyvonat indul Nagybecskerek-Bégapart éjjel 3 órakor, ér. Versecsre 6:50 reggel. II. Személyvonat indul Nagybecskerek 10:35, ér. Szécsányra 11:45 délelőtt, Versecsre 6:06 este. III. Vegyesvonat indul Nagybecskerek Bégapart délután 5:43, ér. Versecsre 11:59 éjjel. Vissza: I. Személyvonat indul Versecsről 5:15 reggel, érkezik Nagybecskerek-Bégapart 8:47 reggel. II. Személyvonat indul 6:45 este, érkezik Nagybecskerek Bégapart 10:35 éjjel. III. Vegyesvonat indul reggel 8:53, érkezik Szécsányra 11:40, Nagybecskerek-Bégaparra 5:06 este.

— Rövid hírek. Uri fogat a Marosban. Sajnálatos szerencsétlenség történt Soborsin mellett a minap. Kampa Gyula uradalmi főerdész fogata befordult a Marosba. A kocsis még a lovak belevesztek a vízbe. — Sertésvész a vaddisznók között. A nagyváradi káptalani uradalom Rontó és Csehi uradalmában a szelídített vaddisznók között kiűtött a sertésvész. — A háromszék megyei szidók a napokban értékesletre gyűltek egybe, amilyen a nagyszámu

jelenlők egyhanguan elhatározták, hogy az eredéves ünnepre német neveiket magyar hangzásuakká cserélik föl. — Sztrájkoló tüzők. Bécsben a tüzők között kiűtött a sztrájk. Ideiglenesen katonasággal pótolják most őket. — Tanulók sztrájkja. A bolgár középiskolák tanulóinak sztrájkja bevégződött s az iskolákat újból megnyitották. A mozgalom vezetőit az összes bolgár középiskolákból kizárták. — Szenzációs fölfedezés. Egy gráci fogorvos olyan fölfedezést tett, a mely ugyancsak hamar népszerűvé válik, olyan műfogakat konstruált, a melyek állítólag organikusan beilleszkednek a foghusba. — Radnán Pászternek Ödönkovácslegény feltörte a kápolna pereselyét és a benne levő pénzt kilopta. Egy arra czirkáló mezőőr éppen tetten érte és bekísérte. — Aradon Jancsiu János kuttmasterre, a ki Klemann Miklóst fűszerkereskedő kuttját ásta, mikor már 20 méter mélyre ásott, rászakadt a kutfala. Halva húzták ki mélységből. — Kitiűtött nyomtatványok. A helügyminiszter a Bukarestben megjelent „Cestinea Nationale Discursu rostit de D. A. Sturdza” című oláh nyomtatványt és a Berlinben megjelenő „Die Kritik, Wochenschau des öffentlichen Lebens” című német folyóiratot államsellenes irányba miatt az országból kitiűtötte. — Hol van Nansen? Pétervárról távirják: A „New York Herald” egy munkatársa azon szándékkal érkezett ide, hogy expedíciót szervezzen Nansen megkeresésére. Az itteni lapok sokat élcelődnek az amerikai újságító e vállalkozása fölött.

Irodalom és művészet.

* A jó izlés ápolása mindenestre egyik legfőbb feladatát képezi a sajtónak. Kétségtelen, hogy egy napilap a mindennapi gyors munka közbén ennek a feladatnak csak akkor bir megfelelni, ha munkatársai a tudományos és az irodalmi előkelőségeiből sorakoznak, a kik a munkalásassága közbén sem feledkeznek meg arról, hogy egy országos lapnak más kötelességei is vannak, mint éppen a napi eseményekről értesíteni a közönséget. Erős fej, tiszta elme kell ahhoz, hogy valaki egy esemény megírása közbén arra is gondoljon, hogy az a kellő formában s a művelt közönség által joggal megkívánható tárgyilagossággal legyen megírva. E tekintetben kiváló helyet foglal el a hazai hírlapirodalomban az „Egyetértés”, hazánkban ez a legnagyobb és legelőkelőbb napilapja. E lap határozottan ellenzéki álláspontja daczára mindenkor megőrizi mérsékletét és soha sem csap át túlzásokba, nem hajhászja a botrányt, kerüli a személyeskedéseket s közleményei mindig úgy vannak megírva, hogy az előkelő, művelt közönség nyugodtan élvezheti azokat s tárgyilagosságuknál fogva biztos ítéletet alkothat magának az eseményekről. De nemcsak erre helyes kiváló esztétikát az „Egyetértés” szerkesztősége, hanem gondja van arra is, hogy a szórakoztató olvasmányokban egyuttal olyant is nyújtson, a miből tanulni is lehet a nélkül, hogy unalmassá válék. Erre a czélra különös ügyességgel használja fel az „Egyetértés” változatos tárcairovatát. Nem léha szellemeskedések tárháza ez a rovat, hanem mindenkor irodalmi színvonalon álló, sokszor tudományos becsű mulattató és ismeretterjesztő közlemények sorozata. Egyéb rovatai az „Egyetértésnek” oly bővek és oly részletesek, a melynek csakis oly nagy terjedelmű lapnál lehetségesek. Hírei és tudósításai ritkítják párjukat. Mindezek a tulajdonságok a művelt magyar közönség legkedveltebb lapjává teszik az „Egyetértés” t melynek előfizetési ára negyedévre 5 frt. Mutatványsságot kívánatra ingyen küld az „Egyetértés” kiadóhivatala Budapesten.

* A millennium a népiszkolában. A vallás- és közoktatásügyi miniszter f. évi 7584. sz. rendelete értelmében Magyarország ezer éves fönnállását május 9-én ünneplik meg az összes népoktatási intézetekben. Idevágó rendeletével egyidejűleg a közoktatásügyi miniszter egy tizenhét pontból álló tervezetet bocsátott ki az iskolák számára, a mely nagyjában utmutatás nekik ezen iskolai ünnepély mikénti megtartására. Ezen miniszteri tervezet teljes anyagát iskolai használatra most kidolgozta Sretvizier Lajos székes fővárosi ig. tanító és egy tíz krajczáros fűzetben közrebocsájja. A fűzet borítékja kortörténeti képet ábrázol és tartalmazza egy a tanító, mint a gyermek által elmondandó beszédet, az elszavalandó költeményeket, a hazafias énekek kótáit stb. Ajánljuk e díszes és tartalmas fűzetet a tanulók által is megszerzettetni, hogy az nekik becses és maradandó emlékül szolgáljon az ezer éves ünnepségről. A csekély 10 krajzi bolti árból 100 példányt egyszerűre való megrendelésénél minden példány után még 1 krt az Ötvös-alapnak stb. is ad a kiadó Dobrovsky és Franke cég Budapesten. Egy mutatványpéldány 15 kr. előleges beküldése ellenében küldetik.

*** Millenniumi történet.** Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) 62. és 63. füzetével a második kötet be lőn fejezve. A harmadik kötet, az „Anjouk kora“ tudvalevőleg 2 hónappal eselőtt megjelent. Ezek a füzetek különösen azért érdekesek, mert ezekben Marczali Henrik az Arpádkorbeli művelődés történetét írja meg rendkívüli elevevességgel és alaposággal. Szól pedig az alkotmány fejlődéséről, a törvényhozásról, a kunok letelepítéséről, az egyházi viszonyokról, az irodalomról, építészetről, különösen a csúcsvíves építési módor elterjedéséről, mely az utolsó Arpádok korszakába esik. Nagyon tanulságosak Marczali Henrik fejtegetései az akkori társadalmi viszonyokról, nevezetesen az urak és nemesek állásáról, a vármegyei életéről és ebben a tekintetben igen sok érdekes adattal világítja meg a megye szerepét és fejlődését. A jeles monografiát, a mely legteljesebb azok között, melyek eddig az Arpádkorszakról megjelentek, lendülettel „Végzővel“ fejezi be a tudós szerző, a melyben rámutat arra az óriási haladásra, a melyet a magyar nemzet a honfoglalástól számítva 400 évig tett az utolsó Arpádok király kihalásáig, ami 1301. évben következett be. Ezalatt a 400 év alatt valóságos Európa legműveltebb nemzetek egyikévé küzdötte fel magát a magyar. A közel 700 lapra terjedő kötetben kimerítő tartalomjegyzék van csatolva. Ennek a két utolsó füzetnek is pompás művelői léleklet és sikerült szövegképei vannak. Az egyes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Kapható minden hazai könyveskereskedésben. Az előfizetők mindenszombaton egy-egy füzetet kapnak.

Táviratok.

Nagypénteki isteni tiszteletek.

Budapest, április 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budai Mátyás templomban Vaszary Kolos hercegprímás végezte a szokásos nagypénteki isteni tiszteleteket. Bécsben, az udvari plébániában a ceremóniákon jelen volt ő felsége a főhercegekkel és a főhercegnőkkel.

Károly Lajos főherceg utazása.

Budapest, április 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Károly Lajos főherceg és neje Mária Terézia főhercegné ma érkeznek Athénbe és ott fogják a husvéti ünnepeket tölteni. Folyó hó 20-án vagy 21-én a főhercegi család ismét visszaérkezik Bécsbe. Május elsején a főherceg és neje Budapestre utaznak a millenniumi ünnepek megnyitására innen pedig május 12-én a koronázó ünnepekre Moszkvába mennek.

Az osztrák-magyar bank szabadalma.

Budapest, április 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a Magyar Értesítőnek Bécsből megbízható forrásból jelentik, az osztrák-magyar bank szabadalmának megújítása tárgyában a két kormány és a bank képviselői közt a szóbeli tárgyalások f. hó második felében veszik kezdetüket. Semmi kétség, hogy e tárgyalások az érdekelt felek mindegyikénél többé-kevésbé engedékeny hangulatot fognak előidézni. Ha azonban a két kormány változatlanul fentartja eredeti feltételeit, ami különben nem valószínű, akkor a bank kormányzó tanácsa határozottan kénytelen lesz a bank likvidációját javaslatba hozni, mely javaslat a közgyűlés elé lenne terjesztendő.

Ismét kártya-affaire.

Budapest, április 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fővárosban óriási feltűnést kelt az Országos kaszinó egy újabb kártya-affaireje. Az eset főhőse egy nagy alföldi város függetlenségi képviselője, kit tetten értek, s aki rögtön kilépett a kaszinóból.

A Pulszky-ügy.

Budapest, április 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pulszky Károlynak, az országos képtár fogságban ülő igazgatójának bűnpörében, a mióta a vizsgálat be van fejezve, nap mint nap felmerül az a hír, hogy már legközelebb

szabadon bocsájkák. A hitesztelést pedig arra alapítják, hogy az orvosszakértők Pulszkyt elmebajosnak nyilvánították és erről a jelentést már legközelebb megteszik. Ez azonban még csak találgatás és az ügy állásáról a Magyar Híradó című könyvatos újság megbízható forrásból nyert értesülése alapján a következőket jelenti: Teljes és végleges orvosszakértői véleményről, noha a megfigyelés már tényleg véget ért, szó még nem lehet, bár a kiküldött orvostanárook egyike már beszámolt a törvényszéknek észlelteiről.

Moravcsik dr. egyetemi tanár ez, a ki ma terjesztette Balonyi Imre vizsgálóbíró elé jelentését, melyben azt a véleményét nyilatkoztatja, hogy a kritikus időben Pulszky elmeállapota nem volt normális. Se többet, se kevesebbet nem mond és egyáltalán nem tesz határozott kijelentést arra nézve, hogy Pulszkynek, ha elkövetett bűntetésére méltó cselekedetet, be lehet azt számitani vagy sem?

A törvényszék előtt tehát csak ez a szakértői vélemény fekszik, anélkül, hogy a másik megbízott orvosszakértő, Ajtai Sándor dr. még egyáltalán nyilatkozott volna. És hogy ezt nem tanártársával egyszerre, ugyanabban a jelentésben tette, annak okának kell lennie.

Az ok pedig valószínűleg az, hogy nem osztja Moravcsik dr. nézetet. Így fogja ezt fel a bíróság is, annál inkább, mert évek óta nem volt rá eset, hogy a két orvosszakértő külön-külön tette volna meg véleményes jelentését.

Ajtai dr. jelezte már, hogy a saját véleményét két három nap múlva terjeszti a vizsgálóbíró elé.

Említettük már, hogy az országos képtárban folyt és már befejezett közigazgatási vizsgálatról szóló jelentés, amely szerint Pulszky terhére állítólag 54.000 frt hiányt konstataáltak, ezidő szerint a kultuszminiszteriumban van. Az eredmény ma még teljesen ismeretlen a bíróság előtt, mely a jelentést, ha ugyan a fővárostól most távollevő Wlassics miniszter addig megjön, szombatra várja. Ennél előbb tehát lehetetlen, hogy a törvényszék csak határozatot is hozzon Nagy Dezső dr. védőnek ama kérése felett, hogy Pulszky Károlyt szabadlábra helyezze. Hogy aztán a határozat milyen lesz, megszüntetik-e, vagy továbbra is fentartják a vizsgálati fogságot, ez ma még kétes, mert a kir. ügyészség magának a két orvosszakértő véleményének, bármilyen legyen is az nem hajlandó elhatározó befolyást tulajdonítani, hanem azokat felülvélmenyezés végett minden setre az igazságügyi orvosi tanácshoz is felterjeszteni szándékozik.

Különben Pulszky Károly állapota az utóbbi időkben igen jó; sokkal jobb szívből van most, mint a mikor a törvényházba hozták.

Egyébként Moravcsik tanár is konstatálja, hogy Pulszky idegébaja az utolsó hetekben oszlapadott.

A bolgár fejedelem Konstantinápolyban.

Budapest, április 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A diszebédéről, melyet Kalicse br. osztrák magyar nagykövet Ferdinánd fejedelem tiszteletére adott, a következő részleteket jelentik Konstantinápolyból: A nagykövet a legnagyobb díszlettel fogadta a fejedelemet. Az ebéd fényes volt. Jelen volt valamennyi nagykövet, Józsefexarka, a külügyminiszter a Yildiz-palota főszertartásmestere, Munir basa Széchenyi Ödön gróf, Stolov miniszterelnök, Görögország, Szerbia, Németalföld, Belgium és az Egyesült Államok és az osztrák-magyar nagykövetség személyzete. A fejedelem láthatólag jól érezte magát az ebédnél, mely után a palota nagy termében ceiret tartott. Már 11-re járt az idő, mikor a fejedelem kíséretével udvari kocsikon elhagyta a palotát.

Ferdinánd utazása.

Budapest, április 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják: A bolgár fejedelem husvét hétfőjén érkezik ide. Odesszában a csár rendeletére külön udari vonat vár rá.

Tűz Vas megyében.

Budapest, április 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szombathelyről telegrafálják Nemes Magassiban tegnap délután 2 óraker borzasztó tűzvész támadt, mely 130 lakóházat és melléképületet elpusztított. A tűz áldozatául esett Weik Károly kath. néptanító, ki 40 frt készpénzt akarta kimenteni az égő lakásból; azonkívül 2 asszony és egy gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy életbenmaradásukhoz nincs remény. Nagymennyiségű gabona,

takarmány, háziesszközök, szarvasmarhák, lovak, sertések és egyéb háziállatok elpusztultak. A nyomor és pusztulás irózatos.

A román szinodus.

Budapest, április 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Román Miron érsek-metropolitá az erdélyi görög keleti román szinodusát ide április hó 12-ikére hívta egybe.

Szerkesztői üzenetek.

D. urnak helyben. Ön téved. Mi nem tartjuk a „közpénzek elfecsérlésének“ ha egy szinésznő, ki a jótékony célra rendezett előadás kedvéért egy idegen városban három nappal tovább marad, 50 frt tiszteletdíjat kap. Sohasem hallottuk, hogy a kortinahuzónak megszavazott 2 frtot, vagy a jegyzedőknek járó 60 krt kifogásolta volna valaki; tehát jogos a fizikai munka megfizetése, de a szellemi munka díjazása; az a „közpénzek elfecsérlése“. Ejjnye, ejnye, hát csakugyan igaz volna, hogy Magyarországon gavallérosan fizetnek mindent, csak a szellemi munka megbecsülésénél krajazároskodnak.

És van a dolognak még egy másik oldala is, mely szintén figyelmet érdemel. A közvélemény pressiója alatt a rendezők, kik pedig maguk is fáradtak, a saját zsebükből fizették meg a tiszteletdíjat, a jótékony cél tehát nem károsodik. Idáig jól van. De feltételeztem, hogy ezek az urak majd máskor is buzgólkodnak, ha arról lesz szó, hogy segíteni kell a nyomorultakon, mikor a sokféle bajon és kelemellenségén kívül, amivel az eféle dolgok rendezése jár, még azt is megkövetelik tőlük, hogy a zsebükből nyuljanak, még pedig jó mélyen. Alig hisszük. Azok a saigoru erkölcs-bírák, kik rendszeren csak kritizálni tudnak, de sem nem tesznek, sem nem adnak, bizony rossz szolgálatot tesznek az ügynek az eféle megmondogatlan kritikával.

A villamos r. t. részvényei 122-ön állanak.

Zs. Közleményét köszönettel vettük. Boldog ünnepeket.

S. G. A husvétii cikket nem használhatjuk.

M. K. A husvételőtti munka nagyon igénybe veszi az újságírókat. Levelére csak az ünnepek után felelhetünk. Boldog ünnepeket!

Hirdetések.

Hirdetmény.

Alulírott 4 hónapi időre egy a jegyzői teendőket önállóan vezetni képes

segédet

keresek; fizetés teljes ellátás és havi 30 frt. Az állás rögtön elfoglalandó.

Horvát-Kécsa, 1896. április 1.

Kvatsák Miklós

községi jegyző.

355.-3.1.

628. sz. ex 1896.

Jánosföld község előljáróságától.

Árverési hirdetmény.

Jánosföld község határára kiterjedő vadászati jog Torontál megye tekintetes alispáni hivatalának 5109/1896. számú becses rendelete folytán 1896. évi április hó 15-én d. e. 9 óraker Jánosföld község házában hat egymásután következő évre nyilvános árverés útján ufolag bérebe fogadni. Kikiáltási ár 200 frt. 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok az árverés megkezdéséig elfogadhatnak.

Utóajánlat tekintetbe nem vétetik. Bővebb felvilágosítás a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt nyerhető.

Kelt Jánosföldön, 1896. évi márczius hó 30-án.

Riegler György,

jegyző.

Gille János,

bíró.

2611 szám. kig. 896.

A csenei járási főszolgabírótól

Pályázati hirdetmény.

Nagy Jécsa községében ujonnan rendszerezített 400 frt évi fizetéssel egybekötött segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Szabályszerűen felszerelt kérvények a csenei főszolgabíróhoz folyó évi április hó 14-ig nyujtandok be, a választás folyó évi április hó 15-én d. e. 9 óraker fog megtartatni.

Csene, 1896. évi márczius hó 29-én.

Uzbasich Gáspár,

főszolgabíró.

347-3.3

